

Datum

2021-01-21 (Ver. 2.0)

Diariernr (åberopas)

A723.628/2020

Saknr

190

Samtliga polisregioner och avdelningar
Regeringskansliet
Migrationsverket
Kustbevakningen
Tullverket
Säkerhetspolisen
Transportstyrelsen
Sjöfartsverket
Arbetstagarorganisationerna
Skyddsorganisationen

Bakgrund

Regeringen har den 21 december 2020 beslutat att tillfälligt stoppa resor till Sverige från Danmark och Förenade kungariket, i syfte att mildra effekterna av coronavirusets utbrott och minska spridningen av covid-19. Beslutet gäller från och med den 22 december 2020 och till att börja med till och med den 20 januari 2021. Den 23 december beslutade regeringen att skriva in flera undantag från inreseförbudet. Dessa förändringar trädde i kraft den 24 december. Regeringen beslutade om ytterligare förändringar/tillägg den 30 december vilka trädde i kraft den 1 januari 2021 samt den 14 januari 2021 vilka träder i kraft den 16 januari 2021.

Regeringen har, med stöd av 30 § lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa, i förordningen (2020:1258) om tillfälligt inreseförbud vid resor från Danmark eller Förenade kungariket till Sverige beslutat föreskrifter om ett tillfälligt inreseförbud till Sverige för att hindra att det virus som orsakar covid-19 förs in i landet eller sprids till andra länder. Förordningen kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengen gränserna), utlänningslagen (2005:716) och utlänningsförordningen (2006:97).

Förordningen ger utrymme för undantag för ett fåtal kategorier av personer. För utlänningsresor som reser från Förenade kungariket förskrivs dessutom att dessa ska kunna visa upp ett negativt provsvar från provtagning avseende viruset som orsakar covid-19 och som utförts inom 72 timmar före ankomsten såvida de inte transporterar gods eller på annat sätt arbetar inom transportsektorn eller om de omfattas av det nya undantaget i 4 § första stycket 6, dvs det som gäller barn och deras ledsagare. Exakt vilka avgränsningar som kommer att göras och hur kategorier kommer att definieras är en fråga som kommer att

behöva avgöras av Polismyndigheten i det enskilda fallet i samband med gränspassage.

Tillämpliga bestämmelser

I artikel 2.14 i kodexen om Schengengränserna definieras ett hot mot folkhälsan som en sjukdom med epidemisk potential enligt definitionen i Världshälsoorganisationens (WHO) internationella hälsostadga och andra infektionssjukdomar eller smittsamma parasitsjukdomar, om de omfattas av skyddsbestämmelser som är tillämpliga på medlemsstaternas medborgare.

Av 1 kap. 3 § i och bilaga 2 till smittskyddslagen (2004:168) följer att svår akut respiratorisk sjukdom (SARS) är en samhällsfarlig sjukdom. Genom förordningen (2020:20) om att bestämmelserna i smittskyddslagen om allmänfarliga och samhällsfarliga sjukdomar ska tillämpas på infektion med 2019-nCoV har regeringen föreskrivit bestämmelserna i smittskyddslagen om sådana allmänfarliga sjukdomar som anges i bilaga 1 och sådana samhällsfarliga sjukdomar som anges i bilaga 2 till lagen ska tillämpas på infektion med 2019-nCoV, som är ett coronavirus. De sjukdomar på vilka bestämmelserna om samhällsfarliga sjukdomar i smittskyddslagen är tillämpliga ska alltid anses utgöra ett internationellt hot mot människors hälsa. Detta framgår av 2 § lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa.

Av 4 § första och andra stycket förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från Danmark eller Förenade kungariket till Sverige följer att en utlänning som reser till Sverige från något av dessa länder ska nekats inresa i landet och avvisas.

En utlänning som är bosatt eller utför arbete i Sverige är undantagen då denne reser från något av dessa länder till Sverige.

En utlänning som bor på Bornholm och reser, via Sverige, mellan Bornholm och en annan del av Danmark är undantagen inreseförbudet. Detsamma gäller för utländsk hälso- och sjukvårdspersonal som utför arbete på Bornholm samt utländsk personal som utför eller deltar i hälso- och sjukvårdstransporter samt för den utlänning som är föremål för transporten.

Första och andra stycket i 4 § i förordningen gäller inte utländsk personal som transporterar gods och annan utländsk personal inom transportsektorn, utlänningar med trängande familjeskäl, utlänningar som omfattas av 2 kap 10 § utlänningslagen samt utlänningar som arbetar i internationella organisationer eller som är inbjudna av sådana organisationer och vilkas närvaro behövs för organisationernas verksamhet.

För utlänningar som reser från Förenade kungariket föreskrivs dessutom att dessa ska kunna visa upp ett negativt provsvar från provtagning avseende viruset som orsakar covid-19 och som utförts inom 72 timmar före ankomsten såvida de inte transporterar gods eller på annat sätt arbetar inom transportsektorn eller om de omfattas av det nya undantaget i 4 § första stycket 6, dvs det som gäller barn och deras ledsagare.

Polismyndighetens bedömning är att förordningen inte påverkar rätten till asyl även om detta inte uttryckligen framgår av förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från Danmark eller Förenade kungariket till Sverige.

I 5 § stadgas att avvisning enligt 4 § ska vid tillämpning av utlänningslagen anses motsvara avvisning enligt 8 kap. 2 § utlänningslagen, om utlänningen inte är en EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare, eller avvisning enligt 8 kap. 8 § utlänningslagen, om utlänningen är en EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare. Ett beslut om avvisning som har meddelats med anledning av denna förordning ska dock upphöra att gälla när beslutet har verkställts eller senast vid den tidpunkt då denna förordning upphör att gälla.

Observera vidare att inreseförbudet gäller oavsett trafikslag, alltså även privatflyg, privat sjötrafik och fartyg samt tåg för den som inte omfattas av något av undantagen.

Vägledning vid tillämpning av förordningen

Genom huvudregeln i förordningen har regeringen gjort bedömningen att samtliga utlänningar som reser från Danmark eller Förenade kungariket utgör hot för Sveriges folkhälsa. Av artikel 4 i kodexen om Schengengränserna framgår att det, i enlighet med de allmänna principerna i unionsrätten, är en grundläggande rättighet att beslut enligt kodexen fattas på individuell grund.

Inreseförbudet gäller inte svenska medborgare. Här bör observeras att utländska familjemedlemmar till svenska medborgare omfattas av inreseförbudet såvida de inte är bosatta eller utför arbete i Sverige eller omfattas av något annat individuellt undantag i förordningen.

Undantag gäller för personer som bor på Bornholm och reser, via Sverige, mellan Bornholm och en annan del av Danmark.

Den som är bosatt på Bornholm ska kunna påvisa detta för att vara undantagen inreseförbudet. Detta kan de t ex göra genom att visa upp ett s.k Sundhetskort där bland annat uppgift om bosättningskommun framgår. De kan också visa upp utdrag från det danska folkeregistret. De ska också kunna visa på att den endast ska transitera Sverige på sin väg till en annan del av Danmark, detta kan de göra genom t ex biljetter.

Undantag gäller också för utländsk hälso- och sjukvårdspersonal som utför arbete på Bornholm.

För att kunna omfattas av detta undantag ska utlänningen kunna visa att de är hälso- och sjukvårdspersonal som ska utföra arbete på Bornholm. Detta gör de enklast genom anställningsintyg **samt** någon form av intyg från arbetsgivare där det framgår att de ska resa via Sverige till Bornholm för att utföra arbete där.

Undantag gäller också för utlänningar som utför, deltar eller är föremål för hälso- och sjuktransporter från Danmark till Sverige.

Detta undantag gäller utländsk personal som utför eller deltar i hälso- och sjukvårdstransporter från Danmark till Sverige samt för den utlänning som är föremål för transporten. För att kunna omfattas av detta undantag ska utlänningen kunna visa att de är hälso- och sjukvårdspersonal som utför transporten eller deltar i den. Detta görs enklast genom anställningsintyg eller någon annan form av intyg som visar att de deltar i transporten. Något bevis för den som är föremål för sjuktransporten torde vanligtvis inte behövas då det rör sig om en patient. Vid oklarheter kring detta torde utlänningen i fråga kunna visa upp ett sjukintyg.

Undantag gäller för de utlänningar som är bosatta eller utför arbete i Sverige.

Med bosatt gör Polismyndigheten den bedömningen att de ska vara folkbokförda här i landet för att omfattas av undantaget eller på annat sätt kunna visa att de kommer att ha sin dygnsvila här i landet under längre tid än ett år.

För att kunna anses utföra arbete här i landet bör de kunna visa upp intyg från arbetsgivare som visar att de antingen har anställning här i landet eller på annat sätt utför eller ska utföra arbete här.

Undantag gäller för utländsk personal som transporterar gods och annan personal inom transportsektorn.

Med detta undantag avses personal som utför transporter oavsett vilka varor det är som transporteras och **oavsett vilken destination transporten har**. Med annan transportpersonal bör avses piloter och annan personal som behövs för transporter av annat än varor. Undantaget omfattar även yrkeschaufförer vars fordon och last redan finns i Sverige. Endast kommersiella transporter är undantagna. Observera att detta undantag inte också kräver negativt provsvar från provtagning avseende viruset som orsakar covid-19 och som utförts inom 72 timmar före ankomsten. Det räcker att dessa utlänningar omfattas av detta undantag.

Undantag gäller för utlänningar med trängande familjeskäl.

Polismyndigheten bedömer att det ska röra sig om en akut situation, sjukdom eller olycksfall i familjen som gör utlänningens närvaro absolut nödvändig.

Det behöver inte röra sig om en situation som uppstått i Sverige utan det kan också röra sig om en situation som kräver utlänningens närvaro i annat land men där utlänningen behöver resa genom Sverige för att nå dit. Det kan t.ex. röra sig om närvaro vid förlossning, begravning och palliativ vård. Personkretsen ska anses vara ganska omfattande då det primära bör vara att en anhörig behöver hjälp i en akut och oförutsedd situation. Den utlänning som då ska bistå den sjuka eller olycksdrabbade personen torde kunna räknas till familjen även om det rör sig om ett mera avlägset släktskap eller en modernare familjebildning än den traditionella kärnfamiljen.

Det kan även röra sig om inställelse till bodelningsförrättning, arvsifte samt inställelse vid domstolsförhandling i allmän domstol och förvaltningsdomstol i familjerättsliga angelägenheter.

Polismyndigheten bedömer också att det kan röra sig om medföljare till svenska medborgare som för ett svenskt företags, en svensk myndighets eller

en internationell organisations räkning arbetar utomlands, om arbetsgivaren kallat hem arbetstagaren och/eller dennes medföljare.

FN:s konvention om barnets rättigheter gäller sedan årsskiftet som svensk lag. Detta innebär att Polismyndigheten vid tolkningen och tillämpningen av förordningen om tillfälligt inreseförbud till Sverige är skyldig att beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Detta kan få till följd att det i ett enskilt fall ställs lägre krav på vad som kan anses utgöra trängande familjeskäl om beslutet rör ett barn eller om beslutet kan få till följd att ett barn skiljs från sina föräldrar.

Undantag gäller för utlänningar som omfattas av 2 kap. 10 § utlänningslagen (2005:716).

De personer som avses i 2 kap. 10 § utlänningslagen är diplomatiska tjänstemän och avlönade konsulära tjänstemän som är anställda i Sverige av främmande stater samt deras familjer och deras anställda, och främmande staters kurirer.

Undantag gäller för utlänningar som arbetar i internationella organisationer eller som är inbjudna av sådana organisationer och vilkas närvaro behövs för organisationernas verksamhet.

En *internationell organisation* eller mellanfolklig organisation är en organisation vars verksamhet eller [medlemsbas](#) överskrider enskilda nations- och statsgränser. En internationell organisation kan antingen vara [mellanstatlig](#) eller icke-statlig. En icke-statlig internationell organisation, även kallad "NGO" eller non-governmental organization, kan till sin natur vara antingen [kommerciell](#) eller [ideell](#).

Regeringen har på sin hemsida listat ett antal internationella mellanstatliga organisationer, vilka bör anses utgöra en sådan organisation vid tillämpning av förordningen.

Undantag gäller för barn som reser i syfte att träffa en förälder som bor i Sverige eller på Bornholm och en person som ledsagar barnet vid sådana resor.

För att omfattas av detta undantag bör de resande kunna presentera bevis för att barnet/barnen har en förälder i Sverige eller en förälder som är bosatt på Bornholm, detta görs enklast genom ett personbevis för en förälder som bor i Sverige. Om föräldern bor på Bornholm sker bevisning för detta enklast genom uppvisande av så kallat Sundhetskort där bland annat uppgift om bosättningskommun framgår eller uppvisande av utdrag från det danska folkeregistret. Det krävs inget bevis för att föräldern också måste vara vårdnadshavare, styrkt föräldraskap räcker. Undantaget omfattar också **en** ledsagare, inte flera. Det bör ställas som krav på denne att denne kan visa bevis för föräldraskap alternativt vårdnad för barnet/barnen eller intyg från förälder eller annan vårdnadshavare att den person som ledsagar barnet har rätt att göra det samt syftet med ledsagningen.

Krav på negativt provsvar avseende viruset som orsakar covid-19 inte äldre än 72 timmar.

För utlänningar som reser från Förenade kungariket föreskrivs dessutom att dessa ska kunna visa upp ett negativt provsvar från provtagning avseende viruset som orsakar covid-19 och som utförts inom 72 timmar före ankomsten såvida de inte transporterar gods eller på annat sätt arbetar inom transportsektorn. Krav på uppvisande av negativt covid-19 test inte äldre än 72 timmar gäller heller inte om de omfattas av det nya undantaget i 4 § första stycket 6, dvs det som gäller barn och deras ledsagare.

Det åligger således utlänningen att kunna visa upp ett sådant giltigt provsvar för att få resa in såvida de inte transporterar gods eller på annat sätt arbetar inom transportsektorn eller om de omfattas av det nya undantaget i 4 § första stycket 6, dvs det som gäller barn och deras ledsagare. Beviskravet för detta provsvar bör inte ställas alltför högt utan vanligtvis bör det räcka med att provsvaret går att härleda till ett auktoriserat laboratorie i Förenade kungariket. En lista på sådana privata laboratorier återfinns via länken nedan. Även tester gjorda genom National Health Service, NHS, ska anses uppfylla de formella kraven. Enligt uppgift från Folkhälsomyndigheten har Förenade kungariket själva infört krav på likande tester varför Polismyndigheten kan utgå ifrån att aktuell kontroll utförts i Förenade kungariket om utlänningen transiterat via Förenade kungariket. I dessa transiteringsfall räcker det således med uppvisande av provsvar. Om det av omständigheterna i det aktuella ärendet inte finns anledning att invända mot uppvisat provsvar bör det, oavsett om det går att härleda provsvaret till ett auktoriserat laboratorie, gå att acceptera provsvaret och därmed medge inresa.

<https://www.gov.uk/government/publications/list-of-private-providers-of-coronavirus-testing/list-of-private-providers-of-coronavirus-testing#test-to-release-for-international-travel>

Polismyndighetens bedömning är vidare att förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från Danmark eller Förenade kungariket inte påverkar rätten till asyl även om detta inte uttryckligen framgår av förordningen. Utlänningar som gör gällande att de är i behov av internationellt skydd eller som har andra humanitära skäl ska hanteras enligt gällande regelverk. Utlänningar som beviljats uppehållstillstånd för vidarebosättning med stöd av 5 kap. 2 § utlänningslagen, s.k. kvotflyktingar, får anses ingå i den grupp av utlänningar som har andra humanitära skäl.

Avvisningar enligt förordningen ska vid tillämpning av utlänningslagen anses motsvara avvisningar enligt 8 kap. 2 och 8 §§ samma lag. Därmed har Polismyndigheten rätt att använda samma kontroll- och tvångsåtgärder som vid verkställandet av sådana avvisningsbeslut. Avvisningar som meddelats med anledning av den tillfälliga förordningen vid resor från Danmark eller Förenade kungariket till Sverige ska upphöra att gälla när beslutet har verkställts eller senast vid den tidpunkt då den tillfälliga förordningen upphör att gälla.

Krav på dokumentation m.m. vid inresa

Polismyndigheten bedömer att det åligger utlänningen att själv åberopa och styrka de omständigheter som kan utgöra grund för att utlänningen ska omfat-

tas av något av undantagen i 4 § i förordningen.¹ Görs inte detta kommer den individuella prövningen att begränsas till att konstatera att utlänningen ska vägras inresa och avvisas enligt huvudregeln.

Prövningen av om en person omfattas av något av förordningens undantag ska alltid göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Polismyndigheten anser att det i normalfallet krävs någon form av skriftlig dokumentation för att utlänning ska kunna undantas från det tillfälliga inreseförbudet vid resor från Danmark och Förenade kungariket till Sverige. Sådan dokumentation kan t.ex. vara kontroll i sådana register som Polismyndigheten har tillgång till, anställningsbevis, tjänstgöringsintyg, lönebesked, biljetter, utdrag från folkbokföringsregistret, samt andra former av bevis och intyg. Kravet på dokumentation gäller dock inte personer som är i behov av internationellt skydd eller som har andra humanitära skäl.

Beslutsfattandet

Formulär

Av 4 § förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från Danmark och Förenade kungariket till Sverige framgår att en utlänning som reser till Sverige från Danmark eller Förenade kungariket ska nekas inresa i landet och avvisas, om inte något undantag i samma bestämmelse är tillämpligt.

Förordningens bestämmelse utgör en självständig, och med utlänningslagen likställd, formell grund för avvisning av en utlänning. Till skillnad mot 8 kap. 2 och 8 §§ utlänningslagen är 4 § förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från Danmark eller Förenade kungariket till Sverige tvingande.²

Polismyndighetens bedömning är att även om förordningens ordalydelse anger att en utlänning ska nekas inresa bör det inte upprättas beslut enligt kodexen om Schengen gränserna i denna situation eftersom det enligt nationell rätt inte går att fatta ett beslut om nekad inresa. Det ska därför anses tillräckligt att fatta ett beslut om avvisning enligt förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från Danmark eller Förenade kungariket till Sverige på formulär för avvisning enligt utlänningslagen.

Det är viktigt att dokumentera avvisningsbesluten samt registrera dem i PÄr.

Utlänningar som redan har ett verkställbart avlägsnandebeslut

Av 2 § förordningen om tillfälligt inreseförbud till Sverige framgår att förordningen kompletterar kodexen om Schengen gränserna, utlänningslagen och utlänningsförordningen samt att uttrycken som används i förordningen har samma betydelse som i utlänningslagen och utlänningsförordningen.

Om en utlänning som har ett lagakraftvunnet avlägsnandebeslut på nytt reser in på nytt i Sverige, kan denne verkställas igen med stöd av samma beslut så länge som beslutet inte upphört att gälla (12 kap. 23 § första stycket utlänningslagen).

¹ Jfr 6 kap. 4 § utlänningsförordningen.

² Se prop. 2014/15:32 s. 17 f.

Mot bakgrund av syftet med förordningen om tillfälligt inreseförbud vid resor från Danmark eller Förenade kungariket till Sverige, att förordningen är tänkt att komplettera befintlig utlänningslagstiftning, att det saknas vägledning i hur förordningen är tänkt att tillämpas i sådana situationer och med beaktande av de tillämpningssvårigheter som uppstår om förordningen skulle tillämpas enligt sin ordalydelse är Polismyndighetens bedömning att det inte ska fattas något nytt avvisningsbeslut för en utlänning som har ett verkställbart avlägsnandebeslut, utan att det befintliga avlägsnandebeslutet ska verkställas på sedvanligt sätt. Återkommer dock en utlänning som endast fått ett beslut om avvisning enligt någon av förordningarna om tillfälligt inreseförbud ska ett nytt avvisningsbeslut fattas eftersom dessa avvisningsbeslut upphör att gälla då besluten verkställts, dvs. då utlänningen lämnat landet.

Återkallelse av viseringar

Mot bakgrund av inreseförbudets tillfälliga karaktär är Polismyndighetens bedömning att giltiga viseringar inte bör återkallas i samband med beslut om avvisning.

Denna rutin kommer att uppdateras och vidareutvecklas fortlöpande.